

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1898.

XXVII. évfolyam, 136. szám.

Hirdetési árak:

Egész évre ——— 12 •
Félévre ——— 6 •
Negyedévre ——— 3 •
Egy óra ——— 1 •
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetés-
irodáknak.

Megjelenik mindennap

vasár- és ünnepnapok kivételével.

Péntek, június 17.

A vármegye 1897-ben.

Nagybecskerek, június 16.

II.

Törvényhozás és szervezet.

Torontálvármegye közigazgatási bizottságának a m. kir. miniszterelnökhöz intézett évi jelentésének a következőkben ismertetjük a törvényhozásra és szervezetre vonatkozó részét.

A lakosság politikai érettségéről tesz tanúságot az az örvendetes körülmény, mely mindjárt a jelentés legelején hangsúlyoztatik, hogy a törvények végrehajtását illetőleg semmiféle nehézségek nem merültek fel. Különösen figyelemre méltó e körülmény az egyházi politikai törvények végrehajtásánál, melyek elé a lakosság szintén semmiféle nehézségeket nem gördített.

A jelentés azonban erősen hangsúlyozza azt a tulterheltséget, melyet az állami anyakönyvek vezetése okoz a hivatalos közegeknek s kéri az anyakönyvvezetésnek tisztán állami közegekre való bizását.

A mezőrendőri törvény végrehajtása érdemében újabb tapasztalatok ezuttal fel nem merültek.

Az 1891. évi XV. t. c., mely a kisdé-
óvásról szól, azon körülménynél fogva, hogy némely község még mindig nem tudott ovodának alkalmas épületre szert tenni, még most sincs teljesen végrehajta. De az intézkedések ez érdemben folyton megtételek és az eljárás folyamatban van mindenütt, úgy, hogy előreláthatólag ezen észrevétel is nem sokára el fog enyészni.

A mi a törvények végrehajtása körül tapasztalt azon nehézséget illeti, hogy az egymást módosító kiegészítő és hatályon kívül helyező törvények változása és életbe léptetése oly gyors egymásutánban következnek, hogy azok közismerete a nép között csak igen lassan és felületesen terjed, az most is fennáll és alig fog elenyészni.

A házközösségekről szóló 1885. évi XXVI. t. c. főképen olyan, melynek végrehajtása gyámügyi tekintetéből a legtöbb

nehézségekbe ütközik. Legújában ugyan egy novella terjesztett be a törvényhozás elé, mely hivatva van főleg a 25. és illetve 28. §§-ai által előidézett bonyodalmat megszüntetni; de hogy mennyiben fog e törvény ezen állapotokon segíteni, azt most, midőn a törvényjavaslatról hivatalos tudomásunk nincsen, meg nem állapíthatjuk és nem mérlelhetjük.

A jelentés felhívja a miniszterelnök figyelmét újból azon körülményre, hogy intézkedés volna teendő, hogy a községekben előjárásági tag csak az lehessen, ki az állam hivatalos nyelvét, tehát a „magyart“ teljesen bírja. Ez egy oly lényeges követelmény, melynek jogosultságát Magyarországon még a legnagyobb nemzetiségi agitátor sem vitathatja el jogosan.

Ennek keresztülvitele természetesen nem lehetne pillanatnyi intézkedés műve, de mindenesetrel elő volna készítendő. Sok surlódásnak és félreértésnek lehetne ez által elejét venni és a felettes hatóságoknak működését sikereiben tetemesen előmozdítani.

Az anyakönyvvezetésnél a statisztikai lapok egyszerűsítése kéri.

Módosítást igényel továbbá az ipartörvény, amennyiben 47. §-a alapján képesítéshez kötött kovács, borbély stb. iparos nem nyerhet újabb igazolványt a nélkül, hogy ezen újabb iparágra vonatkozó képesítését igazolnia kellene, mi a szabad ipar jelszava dacára is nagy anomália, mert vagy szükséges a képesítés és úgy az annak igazolása alóli felmentés a 47. §-a alapján sem állhat meg, vagy nem szükséges és akkor mindenkire megkülönböztetés nélkül, hogy képesítéshez kötött ipart üz-e már vagy sem, — a képesítés igazolása el volna törölendő.

Módosítandó volna továbbá a mezőrendőri (1894. évi XII.) t. c. oly irányban, hogy a szabad gazdálkodás alatt álló területen is a kellő felügyelet mellett való legeltetés is csak bizonyos meghatározott nagyságu területen engedtetnék meg, mert a kis területen való legeltetés folytán a

mezei kártételek megakadályozása alig lehetséges.

Az utak és vámookról szóló 1890. évi I. t. c. revíziója és teljes megfelelőbb átdolgozása sürgős szükségét képez, mert a törvényben az anyag nincsen úgy feldolgozva, a hogyan azt a helyes áttekintés már megkívánja és egyes teendők és jogkörök nincsenek benne kellően praecisirozva, de még a sok vonatkozó rendelet, pótrrendelet és különböző utasítások is rendkívül megnehezítik annak alkalmazását.

A mezőgazdaság emelése céljából a kényszer tagosítás törvényhozási kimondása szükséges volna, mert ez által eléretnek az, hogy minden rendelkezésre álló erők egyesítése és közreműködése mellett a talaj célszerűen javítható volna és az állattenyésztés is fellendülést nyerne és a belterjes gazdálkodás általánosítottatnék s ez által a gazdaságok jövedelmezősége nagyban emelhetnék.

A törvényhozási avagy kormány intézkedések érdemében a következők kéretnek.

Az új törvények intézkedései mellett elkerülhetetlenül szükségessé vált járási közgyámi állások rendszeresítése; mert a rosszul dotált, a műveltség alantabb fokán álló egyénekből alkalmazott községi közgyámok nem képesek a törvény által reájuk rótt köteleességeknek megfelelni, minek következménye az, hogy a hagyatékok nagyobb része a rossz kezelés folytán többször dologi végrehajtás alá kerül.

A jelentés rámutat arra is, hogy mennyire szükséges volna a közigazgatási hatóságok által kirótt pénzbírságok kezelését a kir. adóhivatalok kezelésébe átutalni. Egyben a községi rendőrség és szolgálatának egységes egyöntetű általános szervezésének szükségét is hangsúlyozza, mert a jelenlegi községi rendőrség és rendőri szolgálat még a legkisebb kívánalmaknak is alig felel meg és ezen kérdés megoldása a napról-napra terjedő titkos szocialisztikus üzelmek folytán már el nem halasztható.

A „TORONTÁL“ tárczaja.

A gyöngyvirág regéje.

Pál és Virginia két kis parasztyerek volt a Lago Maggiore partján, midőn ez egynehány évszázaddal azelőtt megszünnén jéghegynek lenni, a hosszú földet erdők kezdték ellepni s a rétek, színes virágokkal és üde, bársonyos füvel borítva, illatos szőnyegeként terülnek el a gesztenye- és bükk rengetegek között.

Testvérek voltak, a fiu hat s a leány nyolc éves s reggelenként együtt távoztak a kunyhóból, egy egy darab fekete kenyérral kezükben, hogy birkáikat és kecskéiket a legelőre hajtsák. Csak dél felé kerültek haza, hogy szüleikkel ebédeljenek s rendszeren jól kifáradva, nem a sok futkározástól vagy dologtól, hanem, mert sokat kacagtak és sokat játszottak.

Se cipőjük, se kalapjuk nem volt, de olyan eleven vérű, vidor gyermekek voltak, hogy minden szavuk madárcsicsérgéshez hasonlított; kacagtak egy-egy mellettük eldöngöcsélő méhecskének, a sajt fura mozdulatainak, egy-egy utjokban heverő kődarabnak, a melyben megbottlottak.

A kis erdő, melybe nyájukat legelőre hajtották, közel fektűt szülei kunyhójához; ott kövekből egy kis házikót raktak maguknak, a melyben összeszorulva és leguggolva csak

alig féltek el, mint a kis madár-fiókák a fészekben.

A kecskék és a birkák a közeli bozótokban és réteken kóboroltak s csengetyűik hangja felváltva csilingelt e nagy magányosságban a két boldog gyermek vidámabb és hangozabb kacagásával.

A hosszú órák percnként teltek. Majd apró kosarakat fontak hajlós rekettyéből, majd a fagyalfa bogyciből készített láncokkal ékesítették fel magukat. Az üde, tiszta levegőben gyakran szakította félbe játékuikat az éhség s olyankor mohón haraptak kemény, fekete kenyérükbe, ami pompásabban ízlett nekik a nyáronszült szalonnánál, vagy a fogoly-pecsenyénél is.

Ez éhségesillapító eddegeléseknek nem volt határozott idejük, kivéven azokat a napokat, melyeken Virginia valóságos lakomát készített s azt egy darab gesztenyefalevelekkel letakart csillámpalán feltálalta. — Olyankor két-három fogás is gyönyörködtette inyüket, az óvások szerint számocából, málnából vagy szederből, vagy pedig áfonyából és gesztenyéből, melyet a szikla lábánál rakott tűz parászában sütöttek meg.

E lakomát kacagásuk messze csengő zenéje kísérte, mely ilyenkor sokkal vidámabban és harsányabban hangzott, mint egyébkor. Sőt vendégük is volt a lakomához, Tisbe, a fehér kecske, amelyiknek fekete csillag volt a homlokán, Virginia kedvence.

Amikor az asztal meg volt terítve, Pali kilépett a házikó ajtajába s a két tenyeréből túlköt formálva, elrikkantotta magát:

„B, bé, bé!”

Tisbe akármilyen messzi volt is, rögtön megértette, miről van szó s bégetve ugrándozott barátsághoz, kik összeülgetve és csókolgatva, repkénylivel vendégelték meg őt s egy-egy darabka sóval meghintett fekete kenyeret is juttattak számára.

Egyszer a két gyerek egészen mámoros volt, nem bortól, mert ennek a nevét se ismerték, hanem a tuláradó pajzán életkedvtől.

Jó ebédjük volt, rendkívül fogás is került az asztalra, egy darab sajt, melyet előző napi vacsorájukból tettek félre ez alkalomra. Lakoma után kimentek a szabadba s ott hengergőztek a ződ mohan és a fehér zuzmón, beleharaptak a fübe s igazán bolondos kecske-módra viselkedtek. Tisbe velük játszott s telt tőgye ott lóbálódzott fürtös fejük felett.

— Virginia! Jó volna egy kis tejet szopni!

— Te! Anyánk üresnek találná a kecske tőgyét s majd kikapnánk. Aztán miből csinálnánk sajtot?

— Csak egy keveset, csak egy kortyot. Ide nézz, Virginia!

S Pali a puha mohaszőnyegen heverve, odabuzta magához Tisbét, mely nem bánta, bármit tesznek is vele s tőgye bimbóját szájába kapva, kedvére szoptott.

— Elég már Pali, kikapunk anyától!

A rendőri szolgálat tehát mihamarabb teljesen államosítandó volna.

A szervezeti hiányok csakis a közigazgatás törvényhozási újjászervezése által lennének elháríthatók, még pedig a közigazgatásnak teljes és célirányos államosítása által. Erre vonatkozó javaslatát Torontálvármegye már megtette 1896-ban.

A körállatorvosi intézmény nem igen válik be, mert az állásokra, vagy az azokkal járó jövedelem csökkentésénél fogva, vagy a már rendelkezésre álló állatorvosok létszámánál fogva pályázók nehezen akadnak. Ennélfogva célszerűbbnek látszanék a körállatorvosok létszámát emelni, mi által az állategészségügy sikeresen előmozdítható volna.

A főszolgabírói hivataloknál felette szükséges volna egy járási számvevői állás rendszeresítése, mert ezek oly szakkozégek volnának, melyek közreműködését az illető hivatalok ma már alig nélkülözhetik. Különben is a főszolgabírói hivatalok tisztai személyzetének szaporítása okvetlenül szükséges és azért ez is kerestül volna viendő, mert az újabb és az ország közgazdasági ügyeit rendező törvények végrehajtásából felmerülő teendők majdnem kizárólag a járási hatóságokra nehezdednek.

A mi a hatóságok kerületi beosztását illeti, jelenti, hogy a közigazgatási hatóságok területi beosztása a követelményeknek sok tekintetben nem felel meg.

Némi javulás ugyan két új adóhivatal felállításával észlelhető, de azért még a helyzet még mindig kívánni valót hagy fenn. A perlaszi kir. járásbírói szüntessék be és a főszolgabírói székhelyek teljes összhangba hozassanak a járásbírói székhelyekkel.

A m. kir. kormány avagy a törvényhozás különleges intézkedését igénylő helyi körülmények érdemében a következőket jelenti a közig. bizottság:

N.-Beckerek városa súlyos anyagi helyzetének tekintetéből, de egyébként is a kor haladásával járó nagy kiadásoknak fedezhetése szempontjából, szükségesnek mutatkoznak közvetett városi adónemek behozatala, hogy ez által a helyzeten némileg segítve lenne.

N.-Kikinda városában az állami kezelésbe vett és jelenleg 6 osztályból álló alapítványi kikindai gymnasium 8 osztályúvá volna kiegészítendő.

Ezen kiegészítés, miután a város 24.000 lelket számlál, nemcsak a város, hanem a magyar állameszme érdekében is állna.

— Jaj, de milyen jó, Virginia. Milyen meleg, milyen édes!

Virginia nem emlegette többé az anyjukat, nem jutott eszébe, hogy kikap, ő is odaheverte dett a kecske alá a tőgye másik bimbóját a szájába kapta.

Egymás mellett hevert a két fűtős haju, piros oroszu szőke fejecske, miközben Tisbe örömben mekegett, hogy könnyített duzzadó tőgyén.

A két gyerek néha-néha egymásra pillantott a bohókás kacaj csendült ajkairól: olykor olykor el kellett ereszteniök a tőgy bimbóját a kiáradó tej mind a nyakukba gyöngyözött.

Szoptak mindaddig, míg csak torkig nem laktak, akkor Pál tele sziva pofácskáját tejjel, Virginia arcába fecskendezte, ki nagyon megharagudott s illetlen magaviseletű öcsését jól lehordta.

— Ne vesztegesd az Isten ajándékát! Tisbe tőgye anélkül is erősen megcsappant, s ki tudja, hogyan kikapunk érte édes anyuskától.

— Majd azt hiszi, hogy beteg a szegény pára s azért nincs teje.

— Persze! majd elhies ám ilyen ostoba beszédet.

— Nem bánom én, akár hogyan less is; gyere ide és szopd tele szádat tejjel, aztán háborusdít játssunk s lefecskendezdük egymást tejjel.

A pancsovai járásban Borcsa és Bárányos községek a Duna folyam árterében fekszenek; ezen községek az árvíz által már teljesen tönkre vannak téve. Figyelemmel arra, hogy teljes ármentesítés milliókba kerülne és a szerencsétlen községek még ez esetben sem volnának újabb elöntéstől biztosítva, eme községek kitelepítése iránt kéretik sürgős intézkedés.

Szükséges volna továbbá a perjámosi járás Egres, Sárafalva, Pészak és Szent-Péter községeiben állami iskolákat létesíteni, mert az ottani hitfelekezeti iskolák a magyar állameszme nemcsak hogy nem hódolnak, hanem főtörökvésükként ösmerik a tanulókba a nemzetiségi eszméket beoltani.

A járási székhelyeken mindenütt legalább is 4 osztályu polgári iskola volna létesítendő.

HIREK.

Tájékoztató.

Június 27. Városi közgyűlés.
Július 3-án kerékpárverseny Nagybecskereken.
Július 4., 5. és 6-án tanítógyűlés Pancsován.

A villamos világítással ellátott gőzfürdő reggeli 6 óráig nyitva van: nők részére kedden és pénteken délután 6 óráig; minden délután zuhanyfürdő.

— József főherceg Nagybecskereken.

A főherceg — mint már említettük — június 23-án délután 5 óra 19 perckor érkezik Nagybecskerekre. A honvédállomás parancsnoknak jelentkezését fogadja az állomáson, míg mindennemű személyét megillető szabályszerű ünnepélyes fogadtatás és egyéb ünnepségek ő Fensége kívánatára elmaradnak. A főherceg június 24-dikén déli 11 óra 44 perckor Tisza-Szent-Miklóstra utazik. A főherceg kíséretét a következő tisztek képezik: Első segédtisztje Bodnár alezredes, parancsőtisztje báró Vécsey cs. és kir. kamarás, honvédszászados, Schraml Emil, cs. és kir. altábornagy, ker. parancsnok, Daempf vezérkari őrnagy, segédtisztje, Hofbauer ezredes dandárparancsnok, Podluzsányi alezredes, ezredparancsnok. Ő Fensége a „Magyar Király“ szállóban fog lakni.

— Személyi hír. Bayersheimi Schwitzer Lajos altábornagy, a 7. ik hadtest parancsnoka tegnap délután négy órakor Temesvárra utazott.

— Választók névjegyzéke. A központi választmány tegnap ülést tartott, melyen összeállították az 1899-ik évre szóló országgyűlési képviselő-választások ideiglenes névjegyzékét. E szerint a választók száma 1858.

Még egyszer emlékeztette Virginia öcsését az anyuskára és a kikapásra, de aztán ő is tovább szoptott, de azt nem merete tenni, hogy a tejet őc cse arcába fecskendezze.

Azt gondolta, hogy a moha és a szumó, valamint a többi növények is bizonyosan szomjassak lesznek, sorra járta hát őket s rózsás ajkairól tejszeppeseket hullatott reájuk, magában döngögte:

— Nesze egy kis tejszecke, kedves számóca, neked is kedves málna!

A hamis Palkó azonban nem volt ilyen szánakozó, a meleg fehér folyadékkal folytonosan fecskendezte néjébe.

Amíg csak egy cseppcske tej volt Tisbe tőgyében, folytatták pajzán játékukat s a háboruskodást.

Midőn néhány nap múlva Pál és Virginia a hosszas szabadság után kedvenc mulató helyükre újra felkerekedtek: a gesztenyefák alatt egy új virágot találtak.

Amerre csak Virginia a zöld moha és a fehér szumó között a tejszeppeseket elbullatta, gyöngyvirág fakadt, melyeknek karosu szárán fehér cseppkehes hasonló hófehér, illatos csemetyűk himbálóztak.

Esőta nő az alpesi réteken a gesztenyefák árnyékában ez a kedves virág, egy gyönyörű tavasszi napon születve, a mikor Pál és Virginia még nem csak a könyvekben élt, hanem az emberek átköszódásaitól még be nem mocskolt égboltozat alatt is.

Mantogazza.

— A torinói szent lepel. Hirt adtunk tegnap az Osservatore Romano közleményéről, mely vallási csodáról beszél, elmondva, hogy a Torinóban kiállított szent szemfödelen, mely a legenda szerint a keresztéről levett Megváltó testét takarta, elektromos fényben levett fotográfia segítségével fölismerték Krisztus testének és arcának képmását. A torinói szent lepelnek ősi legendája van. A hagyomány szerint ebbe a szemfödélbe takarták a Megváltót, mikor levették a keresztéről s ekkor Krisztus testének képmása rajta maradt a leplén. A szemfödőt a torinói királyi palota kápolnájának egyik oltárában őristék. Ez oltárnál naponként misét mondanak, nagy ünnepeken pedig a leplet a hívőknek is megmutatják. A róla készített acélmetseteken ott vannak a Krisztus testének körvonalai. Olaszországban tudvalevőleg nagy kultust íznek az ereklyékkel. Csaknem minden olasz város őriz néhány tövist a Megváltó töviskoronájából, egy egy szilánkot a keresztfáról vagy másefélét, aminek hitelességét nem lehet megállapítani.

— A Gergely- és Julianus naptár az anyakönyvekben. A vallás- és közoktatásügyi miniszter átiratot intézett valamennyi gör. szert. kath. és gör. keleti egyházi főhatósághoz, melyben tudtul adja, hogy úgy értesült, mikép a Julianus-naptár szerint 1895. évi október hó 1-éig közhitelességgel vezetett felekezeti anyakönyvekből kiszolgáltatott anyakönyvi kivonatokban az időpontok a Gergely féle naptár szerinti kitüntetés még mindig számos esetben hiányzik. Minthogy ez különböző zavarra adhat alkalmat, a miniszter felkéri az egyházi főhatóságokat, hogy az alattuk álló anyakönyvvezető lelkészeket szigorúan utasítsák, miszerint az 1895. évi október hó 1-éig közhitelességgel vezetett felekezeti anyakönyvekből kiszolgáltatott minden oly felekezeti anyakönyvi kivonaton, amely a Julianus féle időszámítás szerint vezetett anyakönyvből adatott ki, az időpontokat tört számjegy alakjában (pl. január $\frac{1}{13}$) a Gergely féle naptár időszámítása szerint is feltüntessék. Oly esetekben pedig, midőn az illető anyakönyvek különben is a Gergely féle időszámítás szerint vezetettek, tüntessék azt ki a nyomtatott szövegen kívül alkalmas helyen.

— Hazatértek. Franz J. L., Lowieser Mihály és Haidegger Ödön urak, mint annak idején említettük, néhány heti körutra indultak s ezen idő alatt bejárták Svájcot, Franciaországot, Angliát s a Rajna vidékét. Az urak tegnap a legjobb kondícióban hazatértek Nagybecskerekre.

— Névmagyarosítás. Dr. Richtmann Mózes nagyikindai illetőségű fiúmei lakos vezetőknévén „Bíró“-ra kért átválttatása belügyminiszeri rendelettel megengedtetett.

— Tanítógyűlés Pancsován. A délmagyarországi tanítóegyesület ezidei nagygyűlésének részletes programja a következő: Július 4-én délben 2 vonaton, délután a hajón érkező vendégek fogadása. Délután a látóvalók (templomok, iskolák, gyárak, közkertek) megtekintése. Hat órakor választmányi ülés a Weiffert-féle sörházban; nyolc órakor ismerkedési estély ugyanott. Július 5-én 9 órakor a nagygyűlés megnyitása a „Trombitás“ nagyteremben; részt vehetnek nem tanítók is. — Délután félkettőkor diszebed a „Weisz“ szállódban. Este $\frac{1}{2}$ 9-kor táncmulatság a polg. lövérdében. Július 6-án 7 órakor a tanítók közgyűlése. Tíz órakor kirándulás Belgrádba, a hol a város nevezetességei tekintetnek meg. Délután elrándulás Zimonyba, ahol az eszredvi emlék megkoszoruztatik. Este kilenckor visszautazás. — Az összes ünnepségekben, a belgrádi utazást is beleértve, 1 frt díjért részt vehet bárki; a diszebed ára személyenként 2 frt. Jelentkezéseket június 28-áig Weisz Károly tanító fogad el.

— A pancsovai huszárok. Több ízben megemlékestünk már a pancsovai huszárok éppen nem irigylendő sorsáról. Az eset, a mely nagyon hasonlít a még élénk emlékezetben álló prsmislihez, foglalkoztatta a fővárosi sajtót is, a minnek következtében Nehitsch Svetožár huszárnagy hadbíró tegnap Budapestről Pancsovára érkezett s kihallgatásokat foganatosított. Az eredményt, mint levelezőnk jelenti, már az ügy természeténél fogva is titkolják.

— A megyei zsurnalisztika köréből. A „Pancsovaer Zeitung“, mely Hild Jakab szerkesztésében őszinte organuma volt a helyi sajtónak, pártolás hiányában megszűnt.

Kerékpár-verseny Nagybecskerekén.
A nagybecskereki kerékpár-verseny egyre érdekesebbnek ígérkesik. A napokban már megemlékestünk róla, hogy az ország valamennyi nevesebb egylete megígérte részvételét. Most pedig arról értesültünk, hogy Appel Ferenc, kolozsvári kereskedelmi akadémiai tanuló, ki nemrég leverte Greiner Frigyeset, mindenestre jelen lesz a versenyen. Appel jelenleg a legjobb amateur az országban s minthogy itt lesznek a pécsek is, a kik között tudvalevőleg szintén akad néhány derék legény, — a verseny talán érdekesebb lesz, mint az eddigiek voltak. Fokozza csak az érdekeltséget az is, hogy a professzionisták ki vannak zárva; a kik futni fognak, azok mind gavalőr emberek s nem osztozkodnak már előzőleg a díjakon. Nagy érdeklődéssel néz a közönség Merschdorf futása elé is. Merschdorf jelenleg kitűnő formában van s naponta trainiroz a pályán, a hol egyébként is vig élet folyik mostanság, mióta Marcoin gondoskodik a biciklistákról.

— Esik . . . Viz és víz mindenütt. Az utcákon, az árkokban, a földeken. A virágok, a fák, a fűszálak hajladoznak az ezüstös viscepek terhe alatt. A mikor a távolból felszakad egy fuvalat, egy rövid szellő, megmozdul a fa, megbillen a fűszál, meghajlik a virág és a sok-sok víz zuhog, szakad, ömlik a sötétzöld levelekről a sárrá, szennyes pocsótává ázott földre. Közel egy hete már, hogy folytonosan, állandóan esik. Hull, szakad, zuhog, ömlik a zápor. A csatornáknak, az utcákon, a földeken felgyűl a víz és valóságos tengerré dagad a folyó. A kik a mult hó elején esőért imádkoztak, kétségbe esve, remegve fohászkoznak most egy darabka meleg, csillogó napfényért. Az pedig késik. Egyre borul az ég. Egyetlen szélű, lomha sötét felhők húzódnak az égboltozaton, astán lassan, csendesen, de kitartóan esik, egyre csak esik . . . A gazdák szomorkodva látják, hogy a terményük, a mely a legjobb reményekkel bízatta őket, mint veszt napról-napra értékében. Az az eső, a mi már most esik, csak kárt és pusztulást okoz a földeken. Nagybecskerekén sok kárt okozott a tegnapi vihar, a víz számos helyen befolyt a lakásokba s így a Pest az álloda pinceszélységéből még ma reggel is szivattyusták a vizet. A vetés meg dől s éppen nem jön helyre, ha ilyen marad az időjárás, mint a milyen a mai is volt. — Párdányról telefonálják, hogy a járásban szinte óriási volt a vihar. A tojásnagyságu jég elvert mindent s tönkre tette százak reményét. Egy ököristálló feldült, miközben az ott levő 17 éves béreagyerek szörnyet halt, ketten pedig súlyosan megsebesültek.

— Bőséges Istenáldás. Csak hogy végre megérkezett! Előre küldte a névjegyet egy rövidke hír alakjában a holt szezon s minthogy következetes akart önmagához lenni, nem köszönhetett be másképpen, mint a hogy tavaly, meg azelőtt tette. Maga a hír a következő:

Egyházaskér torontalmegyei községben Vizi Mari napszámomná a napokban három egészséges gyügyermeket szült.

Tudósítónk még megjegyzi, hogy anya és gyermekek a körülményekhez képest jól érzik magukat.

Vizsgarend.

- A községi népiskolában.
- Junius hó 18-án d. e. 8 órákor valamennyi osztály hittani vizsgája.
- Junius hó 19-én d. e. 8 órákor. Gazdasági ismétlő fuiskola. Tanit: Osztie Béla. Elnök: Szabó Ferencz.
- Junius hó 19-én d. u. 3 órákor. Gazdasági ismétlő leányiskola. Tanit. Dienstl Emilia. Elnök: Szalay József.
- Junius hó 22-én d. e. 8 órákor. I. leányosztály. Tanit: Dienstl Emilia. Elnök: Mencser Lipót.
- Junius hó 22-én d. e. 8 órákor I. A) fosztály. Tanit: Wégling István. Elnök: Dr. Brájjer Lajos.
- Junius hó 22-én d. e. 8 órákor. IV. B) fosztály. Tanit: Baaden Károly. Elnök: Mayer Rószó.
- Junius hó 22-én d. e. 5 órákor. Torna- és énekvizsga. Tanit: Osztie Béla. Elnök: Dr. Flechl Szilárd.
- Junius hó 23-án d. e. 8 órákor. I. B) oszt. Tanit: Váry Mihály. Elnök: Dr. Klein Mór.
- Junius hó 23-án d. e. 8 órákor. I. C) fosztály. Tanit: Szabó Sándor helyett. Osztie Béla. Elnök: ifj. Dr. Demkó Pál.

Junius hó 23-án d. e. 8 órákor II. leányosztály. Tanit: Krumenackerné Brájjer Erzsébet. Elnök: Franz J. L.

Junius hó 24-én d. e. 8 órákor. II. A) fosztály. Tanit: Dold István. Elnök: Krumenacker Ferencz.

Junius hó 24-én d. e. 8 órákor. II. B) fosztály. Tanit: Rédl Ferencz. Elnök: Krsztics János.

Junius hó 24-én d. e. 8 órákor III. leányosztály. Tanit: Stagelschmidt Borcsa. Elnök: Jeszenszky Nándor.

Junius hó 25-én d. e. 8 órákor. III. A) fosztály. Tanit: Fröblich Pál. Elnök: Dr. Heidegger Lajos.

Junius hó 25-én d. e. 8 órákor. III. B) fosztály. Tanit: Brájjer Gyula. Elnök: Dr. Gyorgyevics Milos.

Junius hó 25-én d. e. 8 órákor. IV. leányosztály. Tanit: Szalay Teréz. Elnök: Dr. Grandjean József.

Junius hó 27-én d. e. 8 órákor. IV. A) fosztály. Tanit: Szilvássy János. Elnök: Oidal Antal.

Junius hó 27-én d. e. 8 órákor. V. VI. fosztály. Tanit: Gockler Lajos. Elnök: Steinitzer Géza.

A női kézimunkák junius hó 22-26 ig az I-ső leányosztály tantermében lesznek kiállítva. Kézimunka-tanítónő: Fiedler Amália.

Az iparostanonez-iskolában.

Junius hó 19-én d. u. 3 órákor. Szerb nyelv. Tanit: Vukov Péter. Elnök: Szákics Zsárkó.

Junius hó 20-án este 1/2 7 órákor. Elők. oszt. Kezdők C) Tanitók: Szvirsevics (helyettese Osztie), Gockler. Elnök: Bankóczy Illás.

Junius hó 20-án este 1/2 7 órákor. I. A) és I. B) oszt. Tanitók: Szabó Sándor (illetve helyettesei: Vukov, Bugarszky) és Dold István. Elnök: Hirsch Antal.

Junius hó 21-én este 1/2 7 órákor. Elők. oszt. Kezdők B) Tanit: Vukov Péter. Elnök: Göttl Károly.

Junius hó 21-én 1/2 7 órákor. Elők. oszt. Haladók B) Tanit: Gockler Lajos. Elnök: Pánits Lyubomir.

Junius hó 22-én este 1/2 7 órákor. Elők. oszt. Kezdők A) Tanit: Szvirsevics (helyettese Osztie Béla). Elnök: Mayer Rószó.

Junius hó 22-én este 1/2 7 órákor. Elők. oszt. Haladók A) Tanit: Dold István. Elnök: ifj. Dr. Demkó Pál.

Junius hó 23-án este 1/2 7 órákor. I. C) oszt. Tanitók: Bösz és Fischer. Elnök: Napholtz Ágoston.

Junius hó 26-án d. u. 3 órákor. II. és III. oszt. Tanitók: Bösz és Fischer. Elnök: Dr. Plechl Szilárd.

Ugyazaz nap nyílik meg a tanonez-munkakiállítás.

A tanoneczok rajzai junius hó 20-27-éig az I-ső emeleti 7-ik számú tanteremben lesznek kiállítva.

Rajzitanitók: Bugarszky, Popovics, Szalayváry, Wégling.

A kereskedőtanonez-iskolában.

Junius hó 20-án este 1/2 6 órákor. Elők. oszt. Tanit: Fröblich Pál. Elnök: Rósa Ignác.

Junius hó 21-én este 1/2 6 órákor. I. oszt. Tanitók: Baaden, Banyai, Rédl. Elnök: Blumm Sándor.

Junius hó 23-án este 1/2 6 órákor. II és III. oszt. Tanitók: Baaden, Banyai, Rédl. Elnök: Weisz Izidor.

Junius hó 29-én d. e. 1/2 9 órákor „Te Deum“.

Táviratok.

Országgyűtés.

I.

(A képviselőház ülése junius 17-én.)

Budapest, junius 17. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésében elfogadtatott a három fogyasztási adótványjavaslat harmadszori olvasásában, továbbá a borítaladónak Horvát-Szlavonországokba leendő behozataláról és a szibobányai és süllemedi h. é. vasutak engedélyezéséről szóló törvényjavaslat.

Az ülés végén Erdély igazságügy-miniszter válaszol Molnár Jánosnak a „Krestán“ című tót lap ügyében hozzá intézett interpellációjára. Az igazságügy-miniszter számos cikket olvasott fel egyes néppárti lapokból, melyekben az állami törvények, valamint a protestánsok és

zsidók a legocsánvabb módon támadtatnak. A jobb oldal viharos tetazése között kijelenti, hogy a kormány mindenkor szivesen védelmébe veszi a papokat, bármely oldalról jöjjön is a támadás, de a papok ne hurcolják sárba azt a reverendát, a melyet viselnek. (Zajos helyeslés.)

Ugy interpellál, mint a Ház tudomásul veszik a miniszter válaszat.

Legközelebbi ülés holnap, melynek napirendjére a Lapsényi mentelmi jogának felfüggesztéséről szóló indítvány tüzetett ki.

II.

(A főrendiház ülése junius 17-én.)

A főrendiház ma délben ülést tartott, melynek elején báró Vay alelnök meleg szavakban emlékezett meg Tóth Vilmosnak, a főrendiház elnökének elhunytáról.

A főrendiház elhatározta, hogy elhunyt elnökének érdemeit jegyzőkönyvben megörökíti, végtisztességén pedig külödségileg képviselteti magát.

Viharok mindenfelé.

Budapest, junius 17. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Az egész országból érkezett jelentések szerint tegnap és tegnapelőtt, kivéve az északkeleti határmegyéket, az ország minden részében nagy viharok voltak sok esővel és jéggel. A vetéseket számos helyen elpusztította a jég.

A háboru.

Budapest, junius 17. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bár amerikai forrásból származnak, úgy látszik valók azon hírek, melyek a spanyolok leveretéséről szólnak. Brüsszeli hírek szerint Don Carlos és hivei döntő lépésére határozta el magukat. Madridi források szerint a spanyol dinasztia ügye igen rosszui áll.

A tőzsdéről.

Budapest, junius 17. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Buzában a kínálat és vételkedv lanyha, forgalom 12.000 mm., az árak csöndesek és változatlanok.

Köttetett:

Buza májusra	12:50—12:55
Buza szeptemberre	9:50—9:52
Kukorica júliusra	5:15—5:17
Kukorica tavaszra	5:76—5:80
Repeze őszre	12:30—12:40

Nyilttér.*

Nyilatkozat.

Rott Miksa által a „Torontál“ 135. sz. a nyilttérén kitett nyilatkozatára kijelentem, hogy a „Torontál“ előző számában megjelent azon állításmat, mely szerint Rott Miksa párbajképtelen, fenntartom. Azon körülmény, hogy tavaly október 26-án lovagias affairem volt ezen egyénel, nem zárja ki azt, hogy ő ma párbajképtelen.

Kész vagyok est minden pillanatban egy alakítandó becsületbíróság elé vinni és ott igazolni. Teszem est pedig azért, mert Rott Miksa viselt dolgai oly természetűek, amelyek a nyilvánosság előtt nemcsak megbotrározást szülnének, de azok újságban nyiltan ki sem tehetők.

Ha ezen választandó becsületbíróság mind-ezek daczára Rottot lovagias elégtételre képesnek találná — a mi el nem várható — úgy kész vagyok neki bármilyenü elégtételt adni.

A mennyiben Rott Miksa ezen kijelentésemnek eleget tenni nem hajlandó és a becsületbíróság ítélete elől kibuvik, úgy a nyilatkozatában foglalt — egy épezzü embertől el nem várható — sértésekért, mint olyantól, ki lovagias elégtételadásra képtelen, a bíróságnál fogok orvoslást keresni.

Részemről e dolgot befejezettnek tekintem és további hirlapi fejtegetésekbe nem bocsátkozom.

Nagybecskerek, 1898. junius 17-én.

Beck Sándor.

* Az e rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

Hirdetések.

7465. tkvi szám, 1898.

524-1.1

Arverési hirdetmény és arverési feltételek.

A nagybecskereki kir. tvszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Schütz Antal katalinfalvai lakos végrehajthatónak Seifert János és neje Stecher Katalin katalinfalvai lakosok végrehajtást szenvedő elleni 120 forint tőkekövetelés s jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. törvényszék területében levő Katalinfalva község 545 sz. tjkvben 245/b. hrsz. és 109 ö. i. számú ház és 540 □ ölyni beltelek 470 frt kikiáltási árban 1898. évi szeptember hó 5-ik napjának d. e. 10 órájkor Katalinfalva község házában megartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni.

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígértet senki sem tenne, az árverésre kifizetett birtok szükség esetén a kikiáltási áron alul is eladható.

2. Arverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10%-át, vagyis 47 forintot készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. ig. minisztr. rend. 8. §-ában jelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t. cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. törvényszék tkvi irattárában s Katalinfalva község házában megtekinthetők.

Kelt a n.-becskereki kir. tvszék mint tkvi hatóságnál, 1898. évi június hó 3-ik napján.

Dr. Selymessy,
kir. tvszéki bíró.

Törleszt. kölcsön földbirtokokra.

Kölcsön a valódi becsérték háromnegyed részéig 20-30 év közti időre készpénzben. Birtokos felmondhat, pénzintézet nem mondhat fel. Csekély kamattal tőke is törlesztetik. Lebonnyolítás legrovidebb idő alatt.

— Convertálás bélyeg- és illetékmentes. —
Semmi előleges költség.

Minden felvilágosítás díjtalan. Beküldendő csakis: telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokvíz másolat.

Ingatlan és Jelzálog-Forgalmi-Intézet.
Budapest, Váci-körút 39.

Intézetünk az egyedüli, mely az ország minden részéről, hatóságok és a legtekintélyesebb földbirtokosok által alkalmazásba kerülő árúkat van.

476-6.5

Pancsovai főszolgabírórságtól.

3382. szám, 1898.

530-2.2

Pályázati hirdetmény.

A megüresedett bárányosi községi segédjegyzői állásra ezennel pályázatot nyitok.

Ezen állással 400 frt évi fizetés és mint anyakönyvvezető-helyettesnek 100 frt évi államségély élvezete van egybekötve.

Felhivatnak mindazok, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy elméleti képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket a pancsovai járási főszolgabírórsághoz folyó évi június 26-ig küldjék be.

A választás folyó évi június hó 28 án fog Bárányos község házában megejtetni.

Pancsován, 1898. évi június hó 13.

Jablonszky,
főszolgabíró.

Nincs többé lábfájás!

nincs tynkszem! nincs lábizzadás!
nincs bőrkeményedés! nincs lábdagadás!
nincs lábfagyás! nincs talpégés!

ha cipőjét dr. a Högyes-féle szabadalm. asbest-talpbetéttel látja el.

Ára páronként 60 kr., kettős vastagságu 1 frt 20 kr.

Az asbest-talpbetét kitűnőségét legjobban bizonyítja az, hogy a cs. és kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 21.900 pár szállítottott. Szétküldés utánvétel, vagy az összeg és 10 kr. portó előleges beküldése mellett — díjmentesen.

Árjegyzékek, köszönőiratok és felvilágosítások ingyen.

Általános asbestára-gyár betéti társaság
Budapest, VI., Szív-utca 18.
323-50.11

4062. kig. szám, 1898.

529-3.1

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye nagyszentmiklósi járáshoz tartozó Kis-Zombor, Porgány, Pusztá-Keresztur, Keglevichháza és Ferenczszállás községekből álló állatorvosi kör részére Kis-Zombor székhellyel ezennel pályázatot hirdetek.

A körállatorvos javadalmazása 400 frt készpénzfizetés, a községi és körállatorvosi állások szervezéséről szóló megyei szabályrendelet 10. és következő szakaszaiban foglalt mellékjövedelem.

Has szemle után járó körülbelül 50 frt.

Megjegyeztetik, hogy a kör székhelye marharakodó állomás, a körhöz tartozó Kis-Zombor községében öt uradalom, Porgányon pedig egy uradalom van és így a valószínű mellékjövedelem 800 frtra tehető.

Felhivatnak mindazok, kik kérdéses állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t. c. és az 1888. évi VII. t. c. értelmében felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám folyó évi július hó 15-ig nyujtsák be.

Nagyszentmiklós, 1898. évi június hó 11-én.

Hadfy Károly,
főszolgabíró.

11157. ki. szám, 1898.

536-2.2

Hirdetmény.

Nagy-Becskerek r. t. város képviselő-testülete a folyó évi 37/2859., illetőleg 132/1898. számú határozatával a folyó évben teljesítendő közeési munkákat 13.652 frt 53 kr. erejéig engedélyezte.

Ezen munkálatok végrehajtásának biztosítása céljából ezennel zárt ajánlati versenytárgyalást hirdetek.

Mindazok, kik ezen munkálatot elnyerni óhajtják, felhivatnak, hogy 5% bánatpénzzel ellátott ajánlataikat folyó évi június hó 25-ig délelőtti 10 óráig annyival inkább alóirotnál benyujtsák, mert a későbbben érkezett ajánlatok figyelembe vehetők nem lesznek.

A vonatkozó műszaki művelet és feltételek a polgármesteri hivatalban, a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Nagy-Becskereken, 1898. évi június hó 14-én.

Dr. Grandjean József,
polgármester.

Hirdetmény.

Alapszabályaink 53. §-a értelmében ezennel közhírré tesszük, hogy a betétek kamatába folyó évi július hó 1-től kezdődőleg 6%-ban állapított meg. 543-1.1

Istvánföld, 1898. június hó 15. én.

543-1.1 Az istvánföldi takaré- és hitelegylet mint részvénytársaság igazgatósága.

Pályázati hirdetmény.

A nagybecskereki ipartestületi beteg-segélyző pénztárnál szervezett orvosi állásra pályázat hirdettetik.

Az ezen állással a pénztár életbeléptetése napjától kezdve bezárólag 1899. évi március hó végéig egyelőre 200 frt fizetés jár.

Az ezen állást elnyerni óhajtók tartoznak pályázati folyamodványukat, nyelvismeretük megemlítése mellett, legkésőbb folyó évi június hó 30-ig ezen pénztár igazgatóságához benyujtani.

588-2.1

Az igazgatóság.

1897. szám 1898.

519-3.2

Hirdetmény.

A IX-ik közuti kerület felügyeletével megbízott műszaki tanácsos az 1898. évi május hó 22-én 165., 166. és 167. számú rendeleteivel: 1. a szeged-szászsebesi állami közut 2-4 km. szakaszon szükséges korlátok felállítását 1889 frt 81 kr. összeg erejéig; 2. a kiszombor-aradi állami közut 0-1 km. szakaszon szükséges korlátokat 941 frt 73 kr. összeg erejéig végre 3. a versecz-pancsovai állami közut 31-33 és 43-44 km. szakaszon szükséges korlátokat 978 frt 42 kr. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok fogantatásának biztosítása céljából az 1898. évi július hó 4-ik napjának délelőtti 10 órájára a nagybecskereki m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtók felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, mindegyik munkára külön-külön vagy azok bármelyikére teendő, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előírt 5% bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat kifizető nap délelőtti 9 óráig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponta megtekinthetők.

Kelt Nagy-Becskereken, 1898. június hó 2-án.

M. kir. államépítészeti hivatal.

Meghívó.

Csőszteleki községi hitelszövetkezet folyó évi június hó 19-én délelőtti 10 órakor

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a t. üzletrészesek meghivatnak.

Tárgy:

1. Az alapszabályok kiegészítése.
2. Hivatalhelyiség bérlete.

542-1.1

Az igazgatóság.

6241. szám, 1898.

537-3.1

Pályázati hirdetmény.

A nagytószegi községi segédjegyzői állásra, mely évi 400 frt fizetéssel van javadalmazva, ezennel pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám folyó évi június hó 30-áig nyujtsák be, mert a későbbben érkezettek figyelembe nem vétetnek.

Zsombolyán, 1898. évi június hó 14-én.

Fóris,
főszolgabíró.